

FOGLALAT: Magyarország budapesti napló: vélemény a zsidók emancipációjáról, tüz a' Ferencvárosban, irodalmi újdonságok, magyar játékszíni krónika; 's a' t.) pesti művészeti egyesület; budapesti énekiskola; ajánlat a' vakok pesti intézete ügyében; az ág hitv. bányakerület közgyűlésének folytatása; országos gyümölcskert — vége —; Csongrádmegye: határozat a' megyei fuvarozások 's házassági válópörök ügyében, 's a' t.) Turóc megye (a' szavazati joggyakorlat meghatározása, a' honoratiorok szavatfügye az orsz. választmány elibe utasítottak, megyei levelezések, 's a' t.) Statisztika (a' pozsonyi ág. hitv. lyceumról, 's a' t.) Amerika (Jackson nyilatkozata az irlandi izgatás ügyében, 's a' t.) Spanyolország (az új miniszterség kormányzati tervei; 's a' t.) Anglia (Peel nyilatkozata a' czári politikáról Lengyelország ellenében; 's a' t.) Franciaország (Voltaire fölött dicséret beszéd iratása határozattal; 's a' t.) Keletindia és Khina (az afghanistáni ügy jelen helyzete; hadi hírek Khinából; 's a' t.) Oroszország (az ország-tanács szerkezete; a' hadminiszter Tiflisbe érkezett; 's a' t.) Szerbia (a' portának újabb avatkozása a' küzötték ügyében; 's a' t.) Külföldi elegyír Lengyelország (merény az angol királyné életére ellen; 's a' t.) Gabonaár. Pénzkelet. Dnnavizállás. Értesítő. —

Magyarország.

Ő cs. 's ap. kir. felsége Galiczia és Lodomeria Rendei folyamodására, Galicziai országos hitelintézet' létesítését kegy. megegedni méltóztatott. —

A' pesti műegyesület f. évi július 24dikén délelőtti 10 órakor a' n. casino szállításán közgyűlést tart, mellyre minden t. cz. részvényes ezenel hivatalos.

(Énekiskola.) A' pestbudai hangászegyesület igazgatása alatti nyilvános énekiskolába (Pesten, granátos utca, 465. sz. alatti Hoffmannházban) folyó évi július 31ig ismét vétetnek föl növendékek. — Ezen iskolában mind két nemű ifjúság, egymástól elkülönözve oly órák közben, mellyek a' szokott tudományos tanulmányok idejével össze nem ütköznek, szabály-szerűtlen éneklés 's olasz nyelvre (mindenik nem hetenként 10 óráig) tanítatik, és pedig a' szegények, valamint is a' 6 pfgó frtot fizető részvényesek gyermekei ingyen, tehetős szülők gyermekei pedig félvenkint h a t ezüst forint iskoladíjnak előre fizetése mellett. — Kik tehát ezen intézetben oktatást nyerni kívánnak, f. e. július 20tól kezdve u. a. h. 31ig reggeli 8 — 10 óra közt bejelenthetik szándékukat az énekiskola igazgatója Mátray Gábornál (Pesten, a' halpiaczon 56. sz. a. Dencsház 150 emeletében) ki őket a' többi teendőről értesítendő. A' pestbudai hangászegyesület igazgató választmánya Mátray Gábor által.

A' vakok pesti intézete ügyében. Minekutána oly sok szerzet és kolostornak orgonásra lényeges szükségök vagyon, 's ezeket nagynehezen szerezhethet meg, szerfölött jótékony lenne, ha a' vakok intézete növendékei, kik orgonásoknak képeztetnek, figyelembe vétetnének: mert ily módon mind a' két rész segítene egymáson. Az illető vak t. i. a' szerzet vagy kolostornak csekélybe kerülő szükséges eltartással megelégszik, a' vakban pedig ez biztos 's állandó egyedül nyerne, ki az orgona- 's zongora-hangoztatáshoz 's több hangszer-gyakorláshoz 's azokban tanításhoz, valamint az énekléshez is ért, miről az intézetben mindenki meggyőződhetik. E' mellett a' vaknak illő ellátása által a' szerzet vagy kolostor jótettét vinne véghez, mellyet az egész haza, mellynek az el nem látott vak nagyobb vagy kisebb terhére esik, hálaival isméről el. Az országnak hgrimása, ki minden jó 's közhasznúért buzog, e' tervet nemcsak jóváhagyni hanem annak életre hozásában közbenjárás is legkegyesebben megígérni méltóztatott; miért a' szerencsétlen vakok, a' mennyi áldást kéri jóttevőjökre bizonyosan mulasztandják el buzgó esedezéseikben. Azon szerzetek 's kolostorok, mellyeknek a' szokott templomi énekléshez orgonásra szükségök, méltóztatassanak magokat alulirotnál jelenteni, ki nem mulasztandja el a' kívánságnak kiművelt növendékek által, millyen már valóban több lépett ki az intézetből, teljesen megelégni. Dolezsalek Antal a' vakok intézete igazgatója.

(Országos középponti gyümölcskert.) (Vége.) Nincsenek egyébiránt az őszszéírásba sorozva sem a' fizetés nélkül bejelentett, sem az aláírók megnevezése nélkül lefeszett részvények; azért is mind két rendbeli szives közbenjáróink tisztelettel kéretnek a' fenforgó nehézségek kiegyenlítésére. Ugyanazon ülésben Wölffel Józ. községi polgár, Bazalica Máttyás pereszlyeni lelkész és Muszely Eduárd műkertész uraknak azon sziveségökért, mellyel az intézetnek egy nyitórangeria létesítésére saját kertjeikből a' legjelesb barack- és szilvafákkal kedveskedtek, hazafui őszinte köszönet szavaztatott. Nagy figyelmet gerjesztettek továbbá t. Gindly Rudolf jeles hazánkfianak lelkes sorai, ki azonkívül, hogy mind azon nemes gyümölcsfaj névsorát közli, mellyek alsó-tengeliczi kertjében (Tolnában) jelenleg tenyésznek, 's mellyekből az intézetnek szivesen szolgálni kész, egyszersmind azon gyümölcsfajokat is ősmerteti, mellyek Baranya, Tolna és Fejér vármegyékben mint belhoniak 's figyelemre méltók léteznek. Őszintek egyszersmind a' tiszt. közlő azon reményében 's ohajtásában is a' m. g. egyesületnek, hogy az intézet első feladása leend mindenemű honi gyümölcsfajt Pesten őszpontosítani, 's így azután megszerelvén a' külföld birtokában levő gyümölcsfajokat is, képes lesz egy tökéletes gyümölcsészeti (pomologiai) rendszert alkotni, 's a' szerint mindenkinek lehetségesíteni, a' körülményihez illő legjobb, legnemesb 's legtermékenyebb fajoknak a' középponti kertből megszerezhetését. Tetemesen elő fogja pedig ezt azon körülmény mozdítani, hogy Fürst János, a' frauendorfi nagy gyümölcskert alkotója 's Z a h l b r u c k n e r János cs. k. főhg János titoknok, mint a' bécsi központi gyümölcsös igazgatója, amaz levél által, imez pedig szóval, becses hozzájárulásukat, egyedül az ügy érdekében, a' legmegelőzőbb sziveséggel ígérők. Azon vélemény egyébiránt, mellyet Gáál József aradi műkertész a' középponti kertnek miképeni rendezése iránt benyújtott, akkor, midőn a' megveendő kert miképeni elintézéséről szó leszen, figyelembe vétetni rendeltetett. — Miután végre mindazon hatóságoknak, testületeknek 's egyes hazánkfianak, kik eddig részvénygyűjtésben fáradozni szivesek valának, legbensőbb hála kifejezetni rendeltetett, egyszersmind határozatott: 1) Ujlag szives kérelemmel járulni a' közházához, hogy minél számos részvény és adakozások gyűjtése által a' kérdésben forgó közházna intézet létr ehozását sikeresíteni önmaga javáért igyekezővén, az időközben őszszegyűlt penezek a' jövő jánosfővételi (augustusi) vásárig Postre alul

irthoz küldessenek. 2) Azon cél eszközlésére, minélfogva az egyesület az őszszes honi gyümölcsfajokkal minél rövidebb idő alatt megismérkedhessék, ezenel mindenrendű kertbarátok és gyümölcsstenyésztők egész tisztelettel 's bizodalommal felszólíttatnak, mikép közülök azok, kik e' célt a' vidékbeli gyümölcsfajok leírásával 's gyűjtésével előmozdítani hajlandók, ebbeli becses készségökről alulirtat minélelőbb tudósítani méltóztatassanak. E' határozata által a' szakosztály azt is reményli elérni, hogy azon hazánkfiai, kik hallgatásuk által közügy iránti szántszándékos részvételenségüket tanusítják, alkalmatlan kérelmekkel ne háborgattassanak, hogy más részről azonban az egyesület számos valóban hazafiulag gondolkodó kertbarát felszólalása és közbenjárása által, honi gyümölcs-gazdaságunk kiterjedtebb ismeretére 's birtokába jutand. — Pesten június 30dikán 1842. T ö r ö k János, mint a' m. gazd. egyes. előadója.

(Az ág. hitv. bányakerületi közgyűlésnek folytatása.) E' rövid vázlatban közlött nyila közásra megjegyzeték: miszerint az indítóok ellen, mellyek a' követséget szülek, igen egyenletlen, ha nem volna oly neveltséges, a' védelem fegyvere, mert az allg. Zeit-i ezikkre hasonló ezikkkel 's röpiratokra röpiratokkal felelni volt volna legcélszerűbb, legokosabb tett. A' magyar hírlapszerkesztők ellen emelt panaszt pedig igen a' maga helyén volna, ha azon meglepőleg csekély ok nem állna ellenében, hogy mult évi aug. óta a' panszlavismus ügyében, akár mellette, akár ellene, kiadni mindent hatalmokban nem állott; mi pedig a' fölterjesztett pontokat illeti, igen felőlő, hogy a' panszlavismus vádakra nem járul fel valamennyi ág. hitv. tót pap, különösen pedig azok, kik őszinte baráti a' magyarodásnak, hanem — 's a' dolognak ilyen felőlő szint azon körülmény is kölcsönöz, hogy a' folyamodás aláírására nem szólították fel a' három superindentia valamennyi esperessége vagy legalább tót ajku papsága 's ki vala mondva, hogy Kollár munkája, melly neki tót petrarcai nevet szerzett, a' részben dolgokat foglal magában, mellyek fiatal kebelre csakugyan esabítólóg hathatnak 's a' következmény mutatja, hogy hatottak is: ki vala mondva, hogy a' pozsonyi tót társaság tagjai már 1830ban egy különhazáról gondolkodtak 's beszéltek; — a' magyar nyelvnek tót egyházakra állítólóg erőszakos rátolatása ügyében felszólították barát 's ellenség, boldog 's boldogtalan, nyilatkoztek: hol és mikor parancsolá vagy rendelé az a' törvényhozás, az egyetemes gyűlés, a' superindentiaik vagy esperességek? vagy ha egyesek tulhazósága néhol illyesmit tón vala, a' haj nem fogott volna é orvosoltathatni a' maga egyházi uján? — a' tót censort illetőleg, a' kérelem törvényes szempontból, nem ütközik é a' nemzet követeléseivel homlokegyenest össze? — a' tót cathedrákra vonatkozólag: 300 év óta becsülettel állott fen a' hazában az ág. hitv. testület tót ajku ága' nélkül hogy virágzását tót cathedrákhoz köté vala 's a' gyülekezeten, kezdve a' sup. uron, végezve a' legcsekélyebb tót papon, nem volt egyed, ki tót cathedrák köszönetné tót nyelvismeretét, 's ha azelöl és most lehetnek jó tót papok, honnan a' szerfölötti buzgalom a' tót cathedrák mellett? — A' követek pedig mint papok nem járulhattak a' felség színe elébe, mert egyházaikkal e' részben nem tanácskozáznak, általok fel nem hatalmaztatának, 's egy vallástestület ügyében azt tenni, mit a' jelen esetben tettek, nem egyéb a' vallás undok elárulásánál! E' miatt elfogadták Kosuth Lajos indítványa, miszerint az egyetemes gyűlés nevezzen ki egyetemes választmányt, melly ez ügyben szigorú nyomozást tegyen 's a' vétkeket fenyítő perbe fogja. 'S minátan mind otthon, mind külföldi hírlapokban uton útfélen minduntalan panaszokat emelnek tót honitársaink nyomozásukról, szabadságukban, sőt erkölcsi kötelességökben álland, hogy tisztába jöhessen valahára ez ügy, minden specialis elnyomatás esetet, a' munkálkodandó választmány elibe felhozni. A' mennyiben pedig a' bácsesperességi folyamodás egészen különálló volna, munkálkodását a' nyomozó választmány erre is kiterjesztendő. — 4) Ujlag megpendítették a' vegyes házasságok ügye, melly ő szentségének brevije által újabb 's még nagyobb sérelemmél súlyosult, 's haza világos törvénye ellenére oly visszaélés történt, mellyel a' jó fejdelem p r a e t u m a kiadásakor há alattvalójának egy részét megszorítottani a' yáskodó szive sugallatánál 's igazságzereténél fogva bizonyosan nem akarta. Kezeskedik erről ő felségének Bihar vármegye felírására még 1839diki april 27kén 6113ik szám alatt Bécsben kelt 's a' m. k. helyt. tanács által minden római kath. érsek — 's püspökök közlöl, a' honi protestánsok szabad vallásgyakorlatát tárgyazó k. válasza, mellyben a' r. kath. egyház főnökei az 1797/ki 26. toz k szoros megtartására utasítottán, többek közt imezek olvastatnak: „quidquid proinde a' norma hae, legitimo ceteroquin etiam n-u consecrata, divergit, non tantum altissimo assensu suo probare non posse, verum distinetim velle, ut quod sancti noniae legis hujus debetur obsequium, eidem per quosvis SS. et OO. rite praestetur.“ Hogy pedig az idézett szavakban a' vegyes házasság, ámbár ez világosan uncs megnevezve, értetik, emlékeztetbe hozaték az ok, melly Biharvgyónék felírásra őfels. pedig érintett válasza szolgálatott alkalmat. E' szempontokból indulva a' superintendencia részéről hazánk ap. fölkentjéhez felírás küldetni határozatott, miszerint ő felsége protestáns alattvalóinak e' fájdalmas sérelmét orvosolni méltóztatassék. Keblebeli papjainak pedig meghagyá a' superintendia, hogy minden egyes esetet, mellyben vegyes házasságra lépő prot. föl reversalist ad, az illető megyének, egyetértőleg az esperességi előjárókkal, ovasztétel mellett jelentsék be 's a' folyóévben kötött vagy köendő vegyes házasságokat az esperességek összeiratván, azok jegyzékét a' jövő évi kerületi gyűlésre küldjék föl. — 5. A' tiszamelléki ág. hit. superintendia Nyiregyháza falusi iskolatanítókat képező intézetet alapítani buzogván 's e' korszerűintézet szükségét a' bányakerület is elismervén, imoz, e' részben a' tiszamelléki egyesületi ohajt 's a' rokon kerülethez, fölitélek 's egyebekről értekezés végett, követséget küldeni határozott. — 6. Azon indítvány, melly a' superintendens azon hatalmat, minél fogva vétkes papokat hivataluktól felfüggeszthet, megsemmítenni 's a' vétkes papot szokott egyházi törvényúton megfenyítenni javaslá — megbukott. 7) Fölvetett a' nm. m. k. tartó tanács azon intézvénye, mellyben néhány zólyom-esperességi ág. hitv. pap vegyes házások összeadatásáért, felküldendő tudósítás mellett kérdőre vonatni meghagyatik, — a' többi pap pedig hasonló cselekvéstől szigorú büntetés terbe alatt tiltatik. A' zólyomi esperesség megbízott, hogy

az illető papoktól felvilágosítást, a kerületi gyűlének beadandót, kérjen, az intézkedés második része megtartásul kiadott. 8) Felolvastott Szeihlo J., bácsi esperesnek a kerülethez különösen magyarországi ellenintézet levele, melyben többi közt a kerület magyar jegyzőkönyve *egyházi botránynak* (scandalum in ecclesia) bélyegezték és azon fenyegetés mondaték ki, hogy ha az ág. h. tv. testülete olly buzgalom lelkesítend a magyarországi ügyben mint eddig, a török's németek egyházi gyűlésekre nem járandók's pénzzel a vallástestület szükségéhez nem járulandók. Ezen's hasonló kifakadások által a gyűlés igen sértettnek találta tekintélyét és Szeihlo tettét, tekintve a kerületet, még a Bécsben járt től követség tetténél is súlyosnak's terhesebbnek tartá. A fő-peres lezárt tiszti kereset alá fogat k, nemde? kérdél nyájas olvasó. I. enis, e' makranczos ur a tiszti kereset mellett hos-zu küzdés után — privátim! mezfedtetni határozatot! E' határozat miatt közügyem algha néhány buzgó egyedet nem vesztenek buzgalomk minden esetre csökkent, mert zavakat férfikként tettel váltandják be. 9) A' bácsi esperességtől a' latin jegyzőkönyv megtagadtatott. —y.

Budapesti napló. (Zsidók emancipációjá.) Hirtelenkedés ellen emeltük fel minap (Jelenkor 5 tik sz.) szavunkat. Most is azt kívánjuk tenni, szólnán a' zsidók emancipációjáról. Itt is, mint horvátok iránti viszonyunknál igen szükséges a' hasonló ovakodás. Két népfajz, melyekre nézve közölünk jelenleg némeltyek, a' minden tekintetét méltányló megfontolás előtt, mindkettővel szemközt egy arány's egymásra nézve kétféleképen káros következtést támaszthatva, cselekedni kívánunk. Ha mi magyarok a' minap általam megrótt szándékot valószínű kívánjuk, hazánk egy egészítő részét löknök el magunktól's nemzettestünknek egy olly tagját vágnók le, melly habár velünk nem egy nyelvű, nemzeti intézkedéseinket nyolcz század óta bírván's velünk mindenféle jó és balsorsban osztozván, minden provinciális sajtósági mellett velünk egybeforradott. A' határozat tehát, mellynél fogva egész Pest vgye hajlónak látszati lenni Horváthonnak a' szoros értelemben vett Magyarországtól elszakasztására, első vázlat olly újtheoriára, mellynél fogva jövődében nemzetünk tüstint megszabadulhatna akármilyen háborgó tagjától, mihelyest azt a' földdel együtt, mellyet elfoglal, kebléből kivágja's magára hagyja. 'S valóban két más megyénél, melly Varasd latin leveleit elfogadá, talán e' tannak's vezér-szempontnak köszönhető, hogy az indítóokok között is található, miképen Horvátország nem tekintethetik Magyarország határain belül eső földnek. — Szóljunk ez uttal más a' maga nemében szinte sajtóságos módról, mellynek kezelése mellett, talán mintegy a' veszendőbe induló horvátokért reménylhető némi kárpótlásul, 's bizonyosan „intra ambitum Regni Hungariae“ egy népet: Ábrahám termékeny nemzetségét nyeresendők. Gyönyörű szavak hangzottak mult országgyűlésünkön e' sorsuldözte népek közöttünk élő része mellett, 's teljesen méltán, mert vajmi nem csekély részt vettek apáink is e' szegény hontalanok ellen zuhogott sors csapásának súlyosítása sok sorozásában. Mennyi időig valának ők minálunk is elnyomatás tárgyai! Nemcsak a' hatalmasok, de még a' csekélyebb kényurak is, ősi szemét-dombocskájokon kakaskodó kis ns birtokosok, valamint a' hintós földesurak, egyaránt gyakorolták fölöttük, a' lealacsonyítás durva hatalmát. A' városok pedig be sem fogadták őket falaik közé, talán azonban azért, mivel ők, mint polgárisodás képviselői, nem akartak a' jogtalanok befogadása által, a' kényuri hatalomgyakorlás által, vonzó kísértetbe jöni. Még a' legnagyobb faluk utcájának hőskői is, kiknek apáik's testvéreik hátán az alatt, 's talán épen azon pillanatban a' „nemzetes hajdu rama“ pálczája tánczolt, e' szerencsétlen helőlákon gyakorolták pajkos szeszélyöket, élesíték bátorságukat. Most midőn ütni készül az egyetemes emancipatio órája's munkába vétetett a' világ nemtője által a' népdüvöztes mindent boldogító feladata, valószínű kezdenek olly theoriat, mellyek hajdan álmódosások közé soroltattak; szabad út nyitattik a' gondolkodás határtalan folyamának, nem egyes rabszolgák bocsáttatnak el hanem rabszolgaság töröltetik el; nem vallási turelem, hanem vallási egyenlőség sürgettetik vagy mondatik ki, és sanctionáltatik; miért feledkeznének meg épen csak a' zsidókról, kik még soha sem támadtak föl az őket elnyomó keresztény népek ellen fegyveres kézzel, kiknek büntetésök ennélfogva — követtek volna el előleik még olly emberiség elleni bunt, 's habár az apák büne a' fiakban megboszulandó is — már eddig mint eleget bünhődteknek bizonyosan lerovatottul tekinthető. 'S ha lakolnak fiaik atyjaiért, miért ne lehessenek rajta, hogy meg lehessen ezekért bünhődni, úgy, ha hibáikat helyrehozzuk? Természetes e' szerint a' magyarországi zsidók emancipációjának eszméje is. De az e' mód is, mellynél fogva annak valóistása munkába vétetett? Az a' mit használni kezdetünk, bizonyonyosan nem. Mi csak arról gondolkodtunk, hogyan ruházzuk fel zsidó atyánkfiait jogokkal, de nem jutott eszünkbe, hogy előbb azt kellett volna vizsgálnunk: vajjon képesek e' ők mindnyájan vagy nagyobb részint a' jogokkal élni is? Itt pedig bizonyosan nem-mel kell felelnünk. Ők még eddig nagyobb részint nem bírnak a' statuspolgársági szükséges tulajdonságokkal; de ha bírnának is, helyzetük, mellyet a' nemzettestben, vagyis inkább ennek földjén elfoglalnak, természetellenes's joggyakorlást lehetetlenítő. Megfelelkezni látszának azok, kik a' zsidók számára rögtönös emancipatiót kívánunk, hogy ezek magokat a' hosszas nyomás idején némileg kármentesítették, hogy őket az örök igazság eléggé megboszulta a' nemzeti szorgalom egy főágának, a' kereskedésnek kezeikbe juttatása által. De meg kell gondolnunk, hogy ők e' bár magában igen nevezetes életmód üzése által sok egyéb foglalkozásra alkalmatlanokká lőnek, valamint mi, kivált nemesink, a' kereskedésre; hogy e' vérbe ment és fről fra szálló elkülönzést egy terhes erkölcsi bajt örökítő's csak erkölcsi orvoslással megszüntethető várnarendszernek kell tekintenünk. Csupa jogok olly bajon nem segítenek, sőt azt inkább nevelik. A' kiskorúaknak nem engedjük meg, hogy gyámatya v. gondnok segedelme nélkül jogait gyakorolják, és azokat, kik bármi okból, lelki kiskorúságban maradtak, egyszerre minden jog gyakorlatába juttatni nem tartjuk kétes kísérletnek? Rögtönös emancipatiót nem igen tarthatunk célirányosabbnak, mint midőn kisdéd kezeibe éles kést juttatunk. Vagy azt hisszük e', hogy illy hirtelenkedő kegyelés tárgyai hálás érzelmre buzdulva nemcsak vissza nem fognak élni a' még nem ismert ajándékokkal, hanem azokat egyszeriben, mint statuspolgártól várható, használni is fogják, jogosság's méltánylat szabályai szerint? Egyesekről ezt feltehetjük, de az egész vagy nagyobb részről kétlelem. Míg a' tömeg különös, csak századok során de elnyomott

állapotban soha nem nyerhető műveltséghez nem jutott, mind addig saját érdekeit felfogni sem képes; annál kevésbbé azon közös társaságait, mellyhez kapcsoltatandó. Ellenben könnyebb szerével megismérltethetjük vele a' hasznost, ha belőle egyenként emancipáltatnak a' műveltebbek, kivált pedig azok, kik iránt a' többi ösztönszerű bizodalommal viseltetik's kiknek példáját követni a' többi hamar kész. Ne hozza fel senki ez ellen a' végrehajtási nehézségeket; ha houfiak nemesülhetnek, ha külföldiek honfusittathatnak egyenként, még a' hon határain belül élők is, miértne lehetne illy képen a' zsidókat is jogokhoz juttatni, kivált midőn ez által velők csak az megyen végbe, mi amazokkal? Mitatja ellenben a' királyi városok példája, mi ritkán ismeri el az egész testületet képező idegen elem, hogy az ő feladása, ha hálánál fogva nem is, de közös érdek tekintetéből bizonyonyosan, simulás a' nemzettesthez. Bár a' zsidók eddig sokkal kevésbbé szolgáltatnak okot e' panasza, még is igen eltérő anomaliát képeznek ők az egészben, 's ennek megszüntetését előbb várhatjuk részükről egyesektől, kivált midőn arra jognyerés igérete által kecsegtethetők, mintsem egyetemileg egyszerre mindnyájoktól. Tekintsünk más országokra, mindenütt legalább részletes és fokokénti jogosztásban látjuk a' zsidókat részesülni. Franciaország kivételt képező példája az ottani zsidók csekély számából könnyen megmagyarázható. Poroszország következetesen illy módot tart azon megszorítással, hogy Posenből, hol mint egykori lengyel tartományban még nagyobb részint rajtok van e' szegény hontalanokon az egykori nyomtatás szennye, különös engedelem nélkül az ország egyéb tartományaiban letelepülnök szoroson tilos. Ellenben azok kik közülök emancipáltattak, csekély korlátozás mellett a' keresztényaiattalokkal egyenlő joguak, 's mint illyenek, izrael hitű poroszok' nevet viselik. Azt mondottuk feljebb: soha zsidók nem támadtak fegyveres kézzel keresztény ellenyomók ellen. Ugy van. De bírnak ők olly fezyverrel, melly bár nem villogó és szembe nem ötlő, még is sokkal több kárt tehet, 's tett is már kezükben, mint ha az országban találató minden kard egyszerre, és szabad rendelkezésre, markaikba sikamlanók. Ezt én az ő haszonbérleti, kocsmáros, és hátánházi életmódjokba n találom, 's különösen a' szesz italoknak, kivált falukon's az ország éjszak-keleti részeiben majd kizárólag általok készítése — 's kezelésében. Ők azon tájakon annyira megkedveltették a' boldogtalánító pályinkát a' földnéppel, 's annak annyira megkönnyítették ezen italhoz jutást, hogy kézzel fogható, miképen ennélfogva már egész helységek elszegényültek's testben-lélekben megromlottak. Csak az által, hogy polgári körök szűkebb, gátolatának eddig az illy zsidók kártékony hatalmuk nagyobb szerű gyakorlásában. Tudjuk, miképen költözik gyakran hozzájuk, — egyik zsák élet után a' másik, — a' földmives vagyunkája, hogy szolgáltatnak ennek szinte jövődó termés fejében rovásra italokat, hogy zsebeikben tartanának már illy káros előlegezéseknél fogva, egész helységeket, ha földesuri, vagy szolgabírói tiltítás által néha meg nem riasztatnának. Mit lehetne várni illy nádályoktól, ha ők egyszerre minden polgári jog szabad gyakorlatába lépének, ha semmijótkony ellenörködéssel nem találkoznának alacsony nyereszkedési munkálataikban. Az eféle életmód elott a' kebelben minden nemesak magasb, hanem közönséges emberi érzelmeket is, a' sok pályinkafőző's kocsmáros zsidó, ha így a' mint vannak, még előt — egyéb honfiakéval egyenlő hatáskör nyílnék előtök, bizonyonyosan nem törődnek vele, ha a' szegény paraszt utolsó ingét beiszszá is nálak. — Sok helyen a' földesur sem áll igen jobban velők szem közt elannyira, hogy gyakran ők bírják azt, a' minek amaz nevet viseli. Mi van még hátra, hogy miattok egész nemzetségek teljesen kiforgattassanak régi birtokaikból? A' tulajdoni jog. Ennek pedig a' némeltyek értelmében kimondandó emancipatiót fogva többé semmi sem állna ellent. — Félre ne értsetek; nem akarom én legyezni azon nemes heréket's tékozló urfiakat, kik a' régi dicőségnek csak pusztá nevet tarták fen, kik, szinte örültségig, mindent elkövetnek, mi magoknak's nemzetségeknek végromlást okozzon, lelki leg rossz erkölcsök által, valamint testileg kicsapongásaikkal. Ám vesszenek ezek és szűnjenek meg bitorlanizon helyzetet, melly, ha a' közjót végképen elsüllyeszteni nem akarjuk, csak érdemeseknek adandó. De emelhetjük e' súlyedést, ha teszem 10 ezer tékozló helyébe egyszerre ugyanannyi vérszopó uzsorást helyezünk? Bizonyonyosan nem. Ellenben mondjuk ki, hogy ezek hagyjanak csak felületmódjokkal, igyekezzenek hasznos tagjai lenni a' hazának, mellynek keblében úgy is élődnek; adjunk erre nekik, mit, kivált nevelőintézetink tökélyesebbítése által's megyebeli hatáskörünkben tehetünk nevelést; igérjük az illyeneknek, személyök számára, ünnepléses fölvetést a' honfiak sorába, 's bizonyonyosan majd lesz közöttük elég a' mint már, kivált pesti hitsorsosaik között, szép számmal találatnak, kik jogok bírására minden tekintetben érdemesek. Csak így tanácsos a' zsidók emancipációjá még most hazánkban. Ne féljünk, hogy illy nézetek mellett igazság szerint türelmetlenség vádjával illethetethetünk; magok a' művelt zsidók kezét foghatunk velünk, — hisz annál becsesb lehet rájuk nézve is ovakodóbban, 's csak érdemesnek osztatva, az ajándék, mellyben azután nemzetünk kegyéből részesítettnek. Tapasztalásból tudom, hogy közöttük márig sokan így éreznek; kiknek p. o. itt Budapesten már terhőkre kezdenek lenni szegény, kivált a' vidékről öszszecsődülő hitsorsosaik. Tudok jeles és általunk nagyra becsült zsidó férjfit, ki hitsorsosai egyetemes emancipációját nagyobb rosznak tartja, mint azoknak eddigi helyzetét. Még inkább fölkelhetni figyelmünket a' külföldi zsidók bevándorlása. Micsoda rendszabályoknak van ez alávetette, nem tudom, de ismét tapasztalásból állíthatom, hogy erre nézve még kevésbbé vagyunk ovatosak. Mármárosban, Ungban, Beregben egymást érik a' helységek, mellyekben nyüzsg a' zsidóság, hol nem ritkán ugyszólván ő képezi a' többséget, 's ez miud olly tájon, hol mint még némelty benszülöttek emlékeznek, ez előtt egypár embernyommal hire sem volt e' vándorfajnak. Pedig léteznek legfelsőbb rendeletek, mellyek külföldi zsidókat, különös királyi engedelem nélkül, a' beköltözést tiltják. Hogyan kezelteknek azok, nem tudom. Uzsoca nem régiben tett ezeknek nyomán határozatot. Bir nyerne követőket minden vármezyében, mellyek Galicziával határosak. Onnan rohanának hazánkba azon szegény zsidók, kik itta' földnép erejét fogyasztják's már itt

létező hitsorsosai állapotját is kétséssé teszik. Előbb ezekről gondoskodjunk, 's aztán, Isten nevében, ha még több ellér közöttünk, azokról is. H. D. — „Két medvéhez“ címzett vendégfogadóban, a soroksári utcza elején, f. hó 9 — 10 ke közti éjjel, állítólag egy kocsis vigyázatlanúsága miatt, ki égő pipáját a szénára tevén 's ott feledé, tűz támadván, három házat csakhamar elhamvasztta, mintegy 400 mázsa kenderrel együtt, melly az említett fogadóban eladásra végett vala főlhalmozva, istálló, fészter 's egyéb melléképülettel. Az oltó eszközök a tűz kiütése után jó fél óra mulva érkeztek a szerencsétlenség színhelyére, 's Petz serfőzőnek mintegy 60 lönyi legénysége nélkül alkalmasint még több ház is jutott volna zsákmányul a pusztító elemnek, mert majd félórán át égett már, midőn a harangokat kongatni kezdék. Az illető örök a város házi tornyon hihetőleg kikapták illő büntetésüket 's veszélyes hanyagságukért. — Cassano József építész már elkészíté a fenytőházak tervét az országos választmány számára, melly igen czélszerűnek találtatott. — Az uszóiskola mintegy 50 növendékivel f. hó 10 dikén délután tartá nagyszámu gyülekezet előtt nyilvános próbatétét. — Ehrenreich Ádám academ. rézmetsző már kiadá próbalapját „Magyar és Erdélyország története rajzolatokban“ című, általunk is jelentett gyűjteményének, melly Álmosnak vezérré választatását tárgyazza. Az első füzet rövid idő mulva meg fog jelenni. A próbalap jelességéből ítélvén, közügyelemre méltónak mondhatjuk e vállalatot. A rajzot Geiger N. János akad. képiro tervezte, a szöveget pedig dr. Wenzel Gusztáv a cs. kir. theréziai lovagakad. nyug. tanítója szerkeszté magyar és német nyelven. A próbalapot Ehrenreich és Neumann szépmutárában, a szervitateren folyvást láthatni. — Röviden említők már Berzsenyi munkái első kötetének megjelentét, 's hiedelmünk szerint ezuttal is főlöleg azok dicséretét részletesen hangoztatnunk. Berzsenyi magyar szivből magyar szivekhez szóla minden költeményiben és szavai nem hangzottak el hallatlanul 's nagy hatásuk maradandnak, mindaddig, míg magyar nyelv hangzik a két magyar hazában. Anyit említünk tehát csak meg, hogy e gyűjteményben olly munkái is foglaltatnak a nagy férfinak, mellyek még eddig nem valának birtokában a nagy közönségnek, melly bizonyosan buzgón sietend e nagybecsü ereklyéket megszerzeni. Az egész gyűjtemény ára 4 pgő for., mi a munka becséhez képest bizonyosan nem sok. Az egyes czikkeket bő megjegyzések kalauzolják, a kiadó Döbrentei Gábor urtól, kisorsos baráti 's vérségi viszonyokban élvén a korán elhunytal, érdekes adatokat közölhet annak életéből, mellyek bizonyosan csak nevelhetik becsét a jeles gyűjteménynek. — Pápan a ref. főiskola bötüivel megjelent: a) Halotti énekek, hangjegyekkel, ára 18 kr. váltóban, és b) Lelki énekek, Albertini után fordítva, 435 lap. melly utóbbi nádornék ö cs. kir. fhségének van ajánlva, 's olly díszes nyomtatásu, minövel fővárosi sajtóink termékei is alig dicsekedhetnek. — E napokban jelent meg Pesten Beimel bötüivel kielégítő csinnal, Szent hajdan gyöngyei Pyrker patriarka-érsek után ford. kistaludi Nagy Sigmund, n. Sr. 2921. ára 2 pgő forint. — Magyarjátékszíni krónika: nemzeti színpadunkon f. hó 8 kán először adaték „az özvegy férje“ vigj. 1 felv., Dumas után ford. Keresztury, és „Hagyjatok olvasnom“ vigj. 1 felv.; 9 kén Udvarhelyi jutalmára bérszünettel harmadszor „Templarius“ dalj. 3 felv.; 10 dikén „Bátori Mária“ dráma 5 felv.; 11 kén „Királylány mint koldusnő“ dráma 5 felv.; 12 kén „Sevillai borbély“ dalj. 2 felv.; 13 kán „Monaldeschi“ dráma 5 felv., 14 kén „Zürzavar“ vigj. 3 felv. — Hétfőn Julius 18 dikán adaték „NORMA“ mellyben W u r d a ur, a hamburgi szabadvárosi színház tagja, magyar honfi, S z e v e r szerepében mint vendég, először lesz föllépni szerencsés. —

Csongrád megye hetedhő 4 kén kezdett közgyűlésének első két napjárul irhatok csak most; a köv. napok eredvényerül jövő postán teendő tudósítást. 1) Azon választmány melly hetelők eltörlése 's általában az előfogatok körüli intézkedés iránt véleményadásra megbízott, beadta javaslatát, hogy a hetelők egészen törlössenek el, az előfogatok pedig csak hivatalbol utazók számára hagyassanak meg. Ki nem ismerné a javaslat mellett 's ellen felhozatni szokott okokat? Azok ismétlését untatónak tartván, csupán a végzést jegyzem ide. A végzés credite! — ez: gondoskodjék a küldöttség az idegen, vagy hivatalon kívül utazók nak fuvarosok, vagy más módokkal tovább szálltatásáru; addig az előfogatok nem szünhetvén meg. Tehát gyámkodás azon osztály fölött is, mellyről még ideig nem tudám hogy szinte közgyámság alatt áll. Követk. folytatni kell vala tán illykép: gondoskodjék a küldöttség a végzést minden állomáson építendő kényelmes, 's az utas urakat olcsó áron ellátó fogadókru 's a t. Valóban megfoghatlan előtem, hogy annyi megye megelőzte e tekintetben Csongrádot. A hetelőkre nézt az határozatott hogy azok 3 kocsi 's 12 lóra csökkentessenek. Lépcsőnkinti reform; fontolva haladás. Majd egy század mulva megszünendik a teher. De jaj nekünk, ha e század be nem következik, 's az Apocalypsis szerint alterum mille non videbitis. 2) Egy tb. indítványára fölrás határozatott, melly által ő felsége megkéretik, hogy miután e megye főispánja Grassalkovich hg meghalálozott, 's a mult ősszel a tiszujtás törv. ideje elmulván, a tisztikar kénytelenségéből törvénytelen állásban van, méltóztatnék a törvény értelme szerint főispánt — kinevezni 's csak főispánt! 3) A községek számadásai bemutatását évről évre halasztván, meghagyatott nekik hogy számadásaikat illető uradalmoknak tizenegyedhő (nov.) 15 ő napjáig mutassák be. A patriarchák tehát magoktul nem kérik be. Pedig a községek tán sok helyen többet terhelhetnek községiadóval, mint egyéb őszszes tartozásaikkal. 'S itt ismét a gyámság juta eszembe, vagyis inkább a gyámkodási kötelesség, 's országszerte tapasztalt eredvénye. 'S mégis illy kézzel fogható adatok után hányan vannak, kik az iráskint szemekkel birnak de nem látnak, fülekkel — de nem hallnak, 's tegyük hozzá, szájjal, de nem szólnak (ez egyébiránt soknak hite szerint a valódi bölcsesség) 's végre szivvel, de nem éreznek. — 4) Vásárhelyi adózó Juhász János a megyei kórház 's elagott tisztviselők nyugpénzére összesen 100 pgő forint alapítványtön. Miért az illető szolgabíró általa város házána a megye tetszése fog neki nyilvánítani. — 5) Tót Istvánnak azon indítványa, hogy a való pörök kezdetét kérő (itt szokásba vett) folyamodások iránti megyei szabályok szüntessenek meg, 's a valópörök az actio benyújtásával vegyék kezdetüket, — n e m fogadtatott el. Ez alkalommal egy az indítvány ellen szóló tag azt mondá, hogy

ily módokkal az elválást nehezíteni tanácsos. De miután egy más tag azt mutogatá, hogy ezt tenni tán nem jogszerű, minthogy protestans atyánkjai vallási ágazataik szerint több esetben elválhatnak, — ugyanazon egyed, melly tanácsos korlátozásnak nyilvánítá az eddigi módot, most azt bizonyítgatá, hogy az semmi gátul nem szolgál. Szabadjon — minden alkalmazás nélkül, csupán eszmetársulat folytán — elmondani, hogy a gyémánt ragyogását szépnek tartjuk, ha több szín fényárt lövel szerte: de emberi jellem csak ugy tisztá, ha nem kétszínű. Two faces under on hood is no true heraldry. (Walter Scot. Antiquary.) Somogyi A.

Turócsmegyei közgyűl. (Vége.) Szavazásjog-gyakorlás köv. a) Csak a jelenlevők szavazhatnak 's a felhatalmazásnak, mint számos visszaélés kufjének nincs helye. b) Besztercebányai megyés püspöknek és szent tamási prépostnak, mint tizedváltság birtokában levőknek 's ettől országos terhek fizetéséhez aránylag járulóknak, továbbá Körömcz város és a kir. magyar pesti egyetemnek mint illetőleg stubnyai, illetőleg pedig zniói uradalmak földesuraiknak, egyegy szavazat engedtetett, ellenben a besztercebányai káptalanról, melly e megyében semmit sem bir, a szavazási jog megtagadtatott. c) Szavazási joggal bir minden nemes ember, ki 16 évet tulhaladott 's e megyében v. birtokos, vagy mint folyvást itt lakó nemesi jogok használatában van. d) Olly esetben, hol az árvák közül egyik sem 16 esztendő, mindnyárok képében a gyám egyes szavazattal él. Szavazás esetében, a titkos úgymint golyók által eszközölhető, de mindenesetre írni és olvasni tudást a szavazónál feltételező szavazás, 's e szerint practice létesíthetetlen 's inkább több visszaélésre alkalmat nyujtó ugy módosított, hogy a szavazó élő hangzal megnevezvén azon egyedet, kit a jelöltek közül megválasztatni ohajt, ezt a szavazatszedő választmánynak több tagjai ellenörködés formában külön külön feljegyezni tartozzanak. f) A nemesesség újra össze fog iratni. g) Korteskedés tilalmas de vajjon az e tekintetben hozott végzés foganatosítható e, mit többen mások példáján okulva, nyilván kimondának, az idő megmutatja. 5) Ez alkalommal a közlö által szóba hozatott, miként a szolgabírónak szüksége e megye által ismételve elismértetvén, de a hitnácus csak kettőt engedvén meg, a még hiányzó két albirói hivatalnak más hivatalali fölcseréltetését 's ez által az adózónak minden terhelhetése mellőzését ajánlja; melly indítvány czélszerűsége egyetemileg elősmértetvén, e tekintetben a körülményes javaslat kidolgozása a 4 dik szám alatt érintett küldöttségre hagyatott. 6) Másodalispán korszerűnek vélte hogy azok, kik velünk a terhek viselésében osztoznak, némelly jótéteményekben 's előjok használatában is részesüljenek, 's e szerint a tartandó tisztválasztáskor mind protestans lelkészeknek, mind a honoratióknak szavazási jogot adatni indítványozott, de miután ez indítvány nem olly meleg pártoltatásra, mint talán reményhető vala, talált, a közlö ezen indítványt elvben pártolván, sőt a lelkészekre nézve törvényszerűnek nyilatkoztatván, akkép módosítá, hogy mielőtt illy engedvény csak végzésen, melly változható, 's gyakorta ingatag, alapulna, ezt inkább törvény által meghatározatni 's ez értelemben jövő országgyűlési utasításul följegyeztetni ohajtja. Azonban e módosítvány sem talált nagy viszhangra 's a közlö ezen módosító indítványtételre az országgyűlési tárgyakkal foglalkodandó választmányhoz, mellynek tagja is, utasított. 7) A megyeház építése iránt két év előtt Prónay Gábor által tett indítvány, most általa ismét azon hozzáttel ujjtatott meg, miszerint az építési tervet saját költségin kidolgoztatni, 's azt legközelebb a megyének bemutatni kész; ennek folytában az ajánlat hálásan fogadtatván 's a már több év előtt készült építési terv vele közöltetni rendeltetvén első alkalommal végzésileg előleg megállapított intézkedések czélszerű foganatosítása határozatott. 8) Varasdme gyének azon felszólítása, miszerint egy világos örököségi esetben az eljáró választmány itélete felsőbb rendelet következtében megsemmisítetvén ezt mint sérelmet jövő országgyűlésen pártoltatni ohajtja, annyiban viszhangra talált, mennyiben a sérelmes eset körülményesen be fog bizonyittatni. Azonban többek által az is kimondatott, hogy igen különös azon ellentét, midőn Varasdme gyere egy részről a magyar törvények jótéteményeiben osztozni kíván, más részről diák szerkezetű levelet küldvén hozzánk, világos törvényink szelleme ellen szegül, mit vissza is iratni indítványoztatott, de azon oknál fogva, nehogy polemizálás következék, ez úttal mellőztetett. Egy valaki pedig azon kifejezést, hol testvéreknek czimeztetünk, nem találta igen alkalmazhatónak, mert a testvérség csak rokonszenyűek közt állhatfen, mitül a varasdiak idegenkedni látszanak. 9) Körömcz városa egyik szolgabíránk ellen felsőbb helyen panaszt nyujtván be és sértő kifejezésekkel élvén, elleno ügyési kereset rendeltetett. 10) Egyik hitnácusi indítványban a zsidóknak bányavárosoktul 3 mérföldnyi távolságra fekvő helységeken lakhatás engedtetett meg, holott eddig 4 mérföldnyi vala; de egyszersmind a megyének meghagyatik, hogy közelebb távolságban netalán lakó zsidók onnan tüstint eltávolíttassanak. 11) A közmunkákra kivetett mennyiség több rendkívüli munka által elfogyasztatván 's e szerint a másodalispán előadásához képest új kivetésre elkerülhetlen szükség levén, minden telki rovás után gyalog munkanap vettetett. Bővebb ismértetés okáért nem lesz talán fölöleg megjegyezni a telki rovások arányát, p. o. első osztályú hold teszen egy rovást, másodosztályú két hold — 1 rovás 's a t. 12) A még hátralevő ujonczok kiállítás az illető szolgabíránknak szrosan meghagyatott. — E megyében keblezett evang. esperesség jul. 2án tartandván gyűlését érdekesb eredvényit közlendem. Pótlólag a gyűlési tárgyakhoz hallgatással nem hagyhatom, miszerint az egykori nyitrai püspök Kluch Józsefnek végintézetkivonata a besztercebányai káptalan által e megyével közöltetvén, az abban foglalt feltételek, — mint törvényinkkel nem teljesen megegyezők, ez uttal a Rdek figyelmét kikerülék. Törvényszékünk annyira nevezetes, hogy egy paraszt elleni büntető pör sem fordult elő, fájdalom! csupán nemes egyedekek valának szönyegen. A díjak 140 forintot tesznek. — Sándor Károly táblabíró. —

(Statisticai adatok a pozsonyi ág. hitv. lyceumról) E tanítélet előjárósága, pozsonyi ev. lyceumi értesítő 1842 iskolai évre czimalatt az idén is, mit tal kezdett, ismerteti e főiskola állapotját 's a közölt adatok nyomán a legközelebb mult iskolaévben a tanulók száma őszvesen 336., jelesül a főbb osztályokban 248., a szónoklat-költészetiben 72., a negyedik nyelvészetiben 39., a har-

szeni, 's nem fog ő ismét ujakat választatni, nem sokára kifejlik. Mert Sekib e fendit mindennap várják Bukarestben, ki Ghika hgnek a' szultántól diszkardot hozand ajándékol. Ezen nagyúri kegyen senki csudálkozni nem fogna, ha azt egyedül azon érdemek feletti tetszés nyilvánításul lehetne tekinteni, miket a' hg a' brailai lázadás elnyomatása körül szerzett; a' jelen körülmények közt mindazáltal ezen kegyelemjel nagyon szembeszökő és azt gyaníttatja, mintha a' porta, nem türeltven többé az orosz tuinyomóságot a' fejdelemségeben, Ghika bget külön ótalma alá szándékoznék venni. —

Külföldi elegyhir.

London: Cooper gyilkosnak nem kegyelmezett meg a' királyné, miből azt következtetik, hogy Francisknek sem fog megkegyelmezni, mivel ugyanazon nap adák be kérelmeket, 's az utóbbiéra még mindeddig sem következett határozat. — A' jun. 28ki alsóházi ülésben az új vámjegyzék harmadszor is ellenzés nélkül olvastatván föl, elfogadtatott. — Ausztrália éjszaki részén új folyamat földöze föl Beagle angol hajó 's azonnal Albertnek keresztelé. —

London: Francis halálos büntetését jul. 2kán terhes munkájú 's örök száműzetéssé változtatá a' királyné, mi végett Ausztráliába fogvitetni. A' királyné élete ellen jul. 3ikán új merény történt; a' pisztoly azonban nem sült el, 's a' tettes mint mondják megszökött, mások szerint azonban körörmre került. Londonban jun. 30kán nagy tűz volt, postainduláskor már 16 ház égett el. A' gyárvárosokban szörnyű az inség és éhség. Leedsben, huszezer ember kenyér 's keserest nélkül van, Glasgowban 12 ezer 's csupán az illető városi segedelem tengeti kinosan éltöket. — A' királynéra löni szándéklott el van fogva. Neve Bean János Vilmos, 17 évű, puposhátú sánta korhely fia egy aranyműves legénynek.

Paris: A' ben-salemi kalifaság Algirban tömegestül meghódolt a' francia hatalomnak. Az angol követ kijelenté, hogy a' francia borokra magos vámot rovand Anglia, ha Franciaország az angol fonal behozatását tárgyzó törvényt nem módosítja. —

Paris: Az ellenzéki lapok kivonatokat közlenek Cormenin röpiratából, mellyet nyílt levél gyanánt a' pénzügyministerhez intéz, kivel ez alkalommal nem legmódosabban bánik. Megmutatja t. i. e' röpiratában, hogy számadási adatai lényegileg koránsem hiányosak, 's hogy 1842ben 71,284,716 frankkal

fizet nagyobb adót Franciaország, mint 1830ban! — A' Messenger szerint az új kamrában tetemes többségre számíthat a' kormány. —

Konstantinápoly: Izzet Mehmed basa rosz lábón áll a' közvéleményben, 's a' nagyur is ujonnan az öreg Chosrew basához látszik hajlani. Libanon fejdelmévé, Angliát kivéve, valamennyi nagy hatalom, Emir Beschir egyik fiát kívánja megválasztatni. — Jun. 19ikén 300 ház égett le Has-Köi külvárosban. —

Bukurest: A' bojárok nyugtalankodnak, 's a' kormány komoly zendüléstől kezd félni. A' moszka biztos igen fenyegetőleg kezd Ghika fejdelem ellen nyilatkozni, kit egészen függővé szeretne a' czári udvartól tenni, mi nagy forrongást okoz az egész országban. A' biztos egészen Ghika ellenzék-pártjának kedvez. —

Zürich: Sismondi híres tudós jun. 23ikán Genf melletti mezei lakában hosszúsas betegség után élete 69ik évében elhunyt. —

Haytiban az elnök maj. 18kán külön nyilatkozványban fejezte ki neheztelését a' földrengés után elkövetett garázdaságok fölött, mikre a' nyilvános pénzek elrablása a' koronát tette föl. Obas és Monscardy táborfők parancsot kaptak a' zavargás elnyomására. S a n t i a g o b a n 200 emberéletbe került az iszonyu földrengés 's a' házak nagyobb része romhalommá változott. S a n D o m i n g o b a n a' székesegyházis igen sokat szenvedett. A' tenger hullámai a' kikötő közelében, földrengés ideje alatt, rendkívül zajongtak. —

Gabonaár váltó garasban, Pesten pesti, egyebült pozs. mérőt értve.

	Tisztabúza.	Kétszeres	Rozs.	Árpa.	Zab.	Kukoricza	
Pest jul. 15.	208	215	150-160	120-116	90-150	80-84	120-120
Komárom „ 9.	140-144	120-110	100-110	76-80	—	—	72-94
Szeged „ 2.	120-130	100-115	—	60-65	—	—	— 75
Pécs jun. 18.	125-132	115-120	—	— 110	—	62	— 90
Baja jul. 6.	120-138	100-109	—	— 100	—	43	— 89
Mosony jun. 23.	130-160	105-120	100-108	70-78	115-55	74-84	— 84
Miskolcz „ 22.	175-158	155-165	38-150	108-120	42-45	115-120	— 70
Új Bece „ 10.	120-130	—	—	—	50	—	— 70

Pénzkelet: Bécs jul. 13ikán: 5petes statuskötelezvény: 109¼; 4 pcentes 104; éjszaki ezer p. fr. vasutrézvény: 730; bécsgyőri: 100 értért 83¼; dunagőzhajózási 500 frtos részvény: 494 frt.

Dunavizállás Budán, július 15én reggeli 8 órákor: 5' 7" 9" a' zerus felett.

É R T E S I T Ó.

Figyelmeztető kérelem a' Jelenkor és Társalkodó iránt.

Végére jutván az első félév, kik lapjainkat járattni kívánják, az előfizetéssel minélelőbb sietni méltóztassanak, teljes számu példánykaphatás végett. Lapjaink félévi ára postán v. Budapesten borítékosan a' házhoz küldve 4 pgő ft.; borítéktalanul szinte házhoz küldve 3 fr. 36 kr. pg. **Értesítőnk**, minteddig úgy ezentul is közlendi a' **csődhirdetéseket** 's e' mellett bármí hirdetvényt fordítási gondoskodással együtt mérsékelt nyomtatási díj mellett elfogad 's nyomban közre juttat. Minden levelet, küldeményt, igazítást v. hirdetést ezentul is biztos alkalommal vagy **bérmenten** kérünk hozzánk utasíttatni mindenkor. Az érdemes Postatisztségeknél, Előfizetés-gyűjtőink és szorgalmas Levelezőinknek a' szokott ajánlók példánnyal ezentul is folytatva örömet kedveskedünk szíves halánk jeleül.

GEIBEL KÁROLY könyvárusnál Pesten (hajóut-czában) épen most je-ent meg:

G Ó Z M O S Á S

vagy
„a' munka nélkül mosás“
egyszerű kezelése

A' fehérreha minden nemének csupán vizgöz által 's vakító fehérre mosása, idő 's pénznyereséggel minden dörzsölés és koptatás nélkül
„Igen ajánlandó módszer“
minden nagy intézetek, például: kaszárnyák, kór- és szegényházak, kolostorok, nevelő- 's nyilvános mosó-intézetek, nagyobb 's kisebb házi körök számára. Magyaritá **Buday Károly**. (12 képujomattal.)
Pesten 1842 füzve 36 kr. p. p.

400 v. f. segélydíjra csőd a' Georgikon mellett.

2) Mlágos olnai gr. Festetics László ur uradalmi kormánya részéről közhi-rül adatik: hogy a' Georgikonnal összekapcsolt azon intézetbe, mellyben jöven-dő uradalmi ügyvédek képeztetnek, ezen iskolai év végével szabad szállás, dő esztendei négy száz forint v. cz. segély-díj mellett egy ifju vétetik fel, ki az uradalmi ügyvédek melletti joggyakorlaton kívül jövendő rendeltetéséhez a' kalmazott tudományokat szorgalmasan tanulni 's azokból magát próbatét-nek is alávetni köteles léssen. A' ki ezen segélydíjt elnyerni kívánja, szüksé-nek s, hogy a' philosophiai és jogtudományokat kitünő előmenetellel elvégezte, ép testi alkotvánnyal bírjon, magyarul, deákul, és németül tökéletesen írjon és beszéljen, és mind ezekről, valamint jó erkölcsü magaviseletéről hiteles bi-zonyítványait folyamodása mellett a' fenérintett jószágkormánynak legfelebb f. e. September 15ő napjáig Keszthelyre elküldje. — Kelt Keszthelyen június 20kán 1842. 3)

Gőzhajójárás Bécs, Pest es Orsova közt Juliusban:

Pestről Bécsbe indul regg 7 ór.) mindennap
Pestre Bécsből érkezik (este)
Pestről Orsovára indul minden vasárnap és csütörtökön regg. 4ór.
azaz: július 17, 21, 24, 28 's 31dikén.
Pestre Orsováról érkezik minden hétfőn 's pénteken, délelőtt, azaz: július 18, 22, 25 's 29czedikén. — Ezen kívül még egy vonató gő-zös minden 14 nap megfordul Pest és Drenkova közt, Bécs és Pest közt pedig **ÁRPÁD** teherhajó minden héten, minden vasárnap egy nap jövendvén le-Bécsből; **Árpád** indul Pozsony 's Bécsbe minden szerdán regg. 6 órákor, egy személy vitelára I. hely Pozsonyig: 4 fr. 40 kr., földelen: 3 fr.; Bécsig I. h 6 fr. 30 kr., földelen 4 fr. p. p.

HASZONBÉRLET.

3) Az örök alapítványi javakhoz tartozó, s t Szabolcs megyében kebelezett pü- pök-ladányi uradalomban Agota-zug 537 3/4 hold majorsági föld az urasági mé-szárszék 140242/1200 hold majorsági föld-del, halászat és vadászat f. é. jul. 18án

Püspök-Ladányban, a' tisztartói iróte-remben tartandó árverésen f. eszt. nov 15ő napjától három egymásutáni évre bérbe adatnak, bérleni kívánók szüksé-ges bánatpénzzel az illető helyekre meg-hivatnak. 3)

Köszállitás

V á c s r ó l B u d a p e s t r e.

2) A' budapesti lánchidépítéshez a' vácsi nagyszáli kőbányából 1843 és 1844 évek folytában évenként mintegy 30—50 ezer köb (cubic) lábra me-nő oszlopkövek lesznek szállítandók. — Aze' szállítást felvállalni kívánók, aján-lataikat, pecsét alatt illy felírással: „Váci kövek szállítását illető“, Pesten a' lánchid-építési hivatalszobában (fel-duna-sor 25dik szám alatti ház, 2dik emelet (folyó évi aug. 2kai déli 12 óráig nyújthatják be. Később érkezen-dőkre nem lesz tekintet. Az ajánlkozási levélben ki kell téve lenni azon meg-határozott legalsóbb vitelbérnek, mellyért ide értve minden viteli költséget, és a' viz-kárbiztosítást is, az említett oszlopköveket köblábonként számítva, olly mennyiségben, 's olly módon, a' mint azok a' fentebb érintett két év lefolyása alatt a' hajózás megnyitától kezdve annak végződéseig a' kőbányában töretnek, és neki átadatnak, sértetlenül a' pesti, és budai hidépítési udvarra szállítani kívánja a' vállalkozó. A' kövek felrakása a' kőbányában 's azok kirakása Pesten és Budán a' hidépítési társaság költségein történik.

A' vállalkozási ajánlat mellé egyuttal 500 pgő forintnyi bánatpénz csato-landó, készpénzben, vagy statuspapirosokban; valamint nemkülönbena' szállító fél szerződési kötelezéseinek pontos teljesítése iránt elégséges kezességgel tar-tozik a' lánchidépítési vállalatot biztosítani.

Ezen köszállítási vállalat alkalmas erős szekerek, és vonó-marhák be-szerzését kívánván meg, a' lánchidépítési társaság nem lesz idegen attól, hogy a' szállítást felvállalónak, tökéletes biztosság mellett aránylagos pénzmennyi-seget előlegezzen, a' vitelbérből meghatározandó időszakokban lassanként le-rovandót. Pest, július 12. 1842. 2)

(Hajdu-városi kir. haszonvételek bérbeadási ideje változik.)

2) A' Hajdu-városok kir. haszonvé-telei haszonbérleti kitűzött határnapok megváltozván, ezennel közhírré tétéik hogy azon haszonvételek ezen időkben fognak árverésen haszonbérbe adatni: A' Vámos-Pécsiek augst. hónap 7ik napján, a' hadháziak aug. 8án, a' doregiak: aug. 9én, a' bősörményiek

aug. 11kén, végre a' szoboszlaiak aug 12ik napján, mindenik városbeliek u-gyanazon városban, hol a' haszonvételek vannak. 3)

2) 22708. 1842. A' zágrábi Száva-hid vámjövödelmeinek f. é. majus 30án tör-tént nyilvános árverése a' so' felemelt ár-beli pénztárra nézve nem levén kedvező eredvényü; ezen árverés megújítatni, és határnapul a' folyó évi július 29-dik napja kitűzetni rendeltetett. Mi is ezen nel hivatalosan köztudomásul adatik. 3)

Hirdetvény.

1) A^o nm. magyar kir. udvari kincstári tanács kegyes rendelkezésével fogva, a^o kir. koronai és szabados Tiszán inneni kerület tanácsa részéről közhírré tétetik: hogy fenirt kerül. keblezett O-Kanizsa, Szentá, Ada és O-Becse városokban, ugy szinte Martonyos, Moholl, Petrovszello, Földvár, Turja és Sz. Tamás helységekben fenlevő serméri és nádályfogási Jus, továbbá Martonyoson, O-Kanizsán, Szentán, Adán, O-Becsen, Földváron, Turján és Sz. Tamáson, valamint bent a^o helyekben, ugy a^o külső csárdákban, és az országos vásárookban is gyakorlandó bor- és pálinka-mérés, nem különben Martonyoson, O-Kanizsán, Szentán, Adán, Moholon, Petrovszellan, Turján és Sz. Tamáson a^o husvágási jog, vagy is mézarszékek. — ugy szinte O-Kanizsán, Szentán és O-Becsen tartandó országos vásárok alkalmával beszedenő helypénzdijak, végtére O-Becsen, Földváron, Szent Tamáson az ugy nevezett Kozarék, végtére a^o szentái tóhalászati jog folyó esztendei aug. hó 2kán és utána következő napokban O-Becsen a^o kerületi tanácsházban reggeli órákon tartandó nyilvános árverés útján haszonbérbe — jelesen a^o serméri jus hat, a^o többi elősorozott haszonvételek pedig három, f. évi november hó 1-ső napjától kezdettől veendő esztendőre kiadatni fognak; mindazok, kik ezen haszonvételek árverésében részesülni akarnak, kötelesek lesznek vagyonjuk állapotját hitteles és a^o kerületi tanácsnak árverés előtt előmutatandó tanúság és illetőleg bebizonyító oklevelei által bemutatni — és a^o bérbe kívenni kívánt haszonvételek arányozott bánatpénzt előre letenni, a^o többi szerződésbeli feltételek a^o kerületi irnoki, ugy a^o pénztári hivataloknál előleg is megtehetőek. 3)

Árverési hirdetvény.

3) A^o zombori k. kincstári igazgatóság részéről a^o bácsi kerületbeli kir. kincstári uradalmaknak következő kir. haszonvételei, és egyéb haszonbértárgyai 1842ik évi novemb. 1-től kezdve számítandó egy vagy több évre haszonbérbe adadni fognak. A^o bérleti szándékozók a^o nyilvános árverésre, mely ezek iránt az alább megjegyzett helyeken és napokon tartatni fog, a^o bérbe adandó tárgyhoz arányozott száztól tíz ftnyi bánatpénzzel felkészülve, megjelenni ezennel hivatalosok.
A. Zomborban a^o kir. kincstári igazgatósági háznál 1842ki augusztus 2án reggeli 9 órak. kezdve tartandó árverésre kitéteni fognak:
I. Italméri jog
a) A^o Palánkai uradalomban: Plávna és Paragha helységben.
b) A^o kulai uradalomban: Kis-Kér helységben.
c) Az apatini uradalomban: A^o drávtoroki és kucsai csárdában, Kernyaján és a^o Pusztá-Kulai csárdában, Monostorszegen és a^o profuntáni csárdában, Prig-Szt-Ivánon a^o gájai sermériessel, Veprovácson.
d) A^o Szántovai uradalomban: Dautova helységben.
II. Husvágási jog
a) A^o Palánkai uradalomban: Paragha helységben.
b) A^o kulai uradalomban: O- és Uj-Szivácson, Hegyesen, O- és Uj-Verbaszon, és Kereszturon.
c) Az apatini uradalomban: Bezdányban és Monostorszegen.
d) A^o Szántovai uradalomban: Baracsán, Csatalján, Dautován. és Szántován.
III. Halászati jog
a) A^o Palánkai uradalomban: valamennyi halászat Plávna körül.

3) **ÁRVERÉSI HIRDETVE NY.** A^o nm. m. kir. udv. kamra rendelkezése következtében közhírré tétetik ezenel, hogy szabad kir. Debreczen vsának mind a^o belső városban, mind pedig a^o külső országos vásárookban gyakorlandó koscherborméretési joga az ehez tartozó vendéglesi joggal együtt f. e. aug. 1-ső napjától kezdve számítandó egymásutáni 3¹/₂ évre ugyan e. f. e. aug. 1-ső napján a^o fenérdeklött szabad kir. városnál szokott délelőtti órák alatt tartandó nyilvános árverés útján a^o legtöbbet ígérőnek haszonbérbe adadni fog.
Melly árverésről a^o bérleti szándékozók ezennel olly megjegyzéssel értesítettek, hogy ezen k. haszon-

1) A^o lapunkban's 144dik Pesti-Hirlapban e. f. évi majus 19kén ugyan e. f. évi julius 25kére Marczaltőre hirdetett jubbeli árverés, minthogy már a^o gulya alku szerint el van adva, ezennel megszüntetetik

Á R L E J T É S.

1) T. Biharmegye határozatából közhírré tétetik, hogy a^o részére szükséges irószerek és eseledruházati anyagok árlejtése megyei alispán Bernáth József ur elnöksége alatt kirendelt küldöttség előtt sz. k. Debreczen városában közelebbi országos vásár alkalmával f. évi aug. 15-kén fog tartatni. 3)

H A S Z O N B É R L E T.

1) A^o nm. m. udvari k. kincstár rendelkezése következtében ezennel közhírré tétetik: hogy a^o rozsnói püspöki uradalom kir. haszonvételei, nevezetesen a^o püspöki Rozsnyó városában „sas” és „fehér rózsá” czimzetű vendégfogadók, nemkülönben ugyanott levő fűrdő ahoz tartozó vendégfogadóval együtt, Naadabula és Csucsom Rozsnyó mellett fekvő helységekben pedig a^o koresmáltatás f. eszt. augusztus 10kén valamint tek. ns Abauj vmegyében kebelezett Somodi helységben a^o felső és az alsó koresma, fűrdő, s a^o mézarszék ugyan azon hó 1jén együtt vagy részenként 1843ik jan. 10 napjától számítandó egymásutáni három évre, a^o hely színén, szokott délelőtti órákban tartandó nyilvános árverés útján a^o legtöbbet ígérőnek haszonbérbe adadni fognak.

Ezen kir. haszonvételeket bérleti szándékozókknak elegendő bánatpénzzel, s biztosítással ellátva lenniük kell. A^o haszonbéri feltételek pedig az uradalmi kormányzó ügyvéd Dobos Ferencz unál Rozsnyón minden időben megtekinthetők. 3)

b) A^o Szántovai uradalomban: A^o szántovai határban.
IV. Vásári jövedelem
a) A^o Palánkai uradalomban: Az évszaki vásárok Hodsághon.
b) Az Apatini uradalomban: A^o heti és évszaki vásárok Apatinban 1842iki december 1jétől fogva, a^o heti vásárok Bezdányban 1842i november 1jétől fogva
V. Hidvám
Az Apatini uradalomban: Bezdányban.
VI. Mészégetési jog
a) A^o Palánkai uradalomban: Apatinban.
VII. A^o nádályfogási jog
A^o kulai uradalom egész kerületében.
B. Palánkán 1842ki augusztus 9kén reggeli 9 órakor a^o tisztartósági irószobában.
I. Vadászati jog
A^o Bukini határban Maricza erdőt kivéve — A^o Plávna határban, és a^o Bogyáni határerdőben — A^o Tovarissovai határban és a^o Maricza erdőben. — A^o Parabutyi, Szilbási, és Bulkeszi határban.
II. Urasági földek
191¹/₂ hold Bicsánszki Szlatina O-Palánkán, — 9 hold Baina-Bara O-Palánkán, — 13¹/₈ hold Német-Palánkán a^o plebánia-kaszálónál, az előbbeni plebániái sessio, és 200 h. rételgelő Uj-Palánkán, — 8 h. és 4 hold Bukinban, — 49¹/₂ hold Parabutyi Szilváskert.
III. Pusztai földek.
4¹/₈ hold marhaállás Metkovitson. — 4 hold Kerekityen.
IV. Erdei földek
25¹/₈ hold a^o csébi határerdőben.
C. Kulán 1842ki augusztus 12én reggeli 9órakor a^o tisztartósági irószobában.

vétel eddigi jövedelméhez arányozott 200 pgo ftnyi bánatpénzzel ellátva kell lenniel, az illető többi árverési feltételek pedig mind a^o fenemlített városnál mind pedig a^o nmlgu m. kir. udv. kamrának számvevő hivatalánál előre is megtehetőek. Budán 1842ik évi jun 18)
Haszonbérletek.
3) A^o nm. magyar kir. udv. Kamara rendelkezésénél fogva a^o Liptó megyében fekvő hradeki k. kam. uradalom részéről f. évi aug. 16kán reggeli 9 órakor a^o hradeki kastélyban tartandó nyilvános árverés útján f. 1842. évi novemb. 1jétől 1848. évi octob. végeig számítható egymásutáni évre többet ígérőnek bérbe adadni fognak:

Haszonbérlet.

3) Czeglédi uradalomban a^o bor, pálinka és serméri joga, hozzá tartozandó vendégfogadók, ugy nem különben az urbéri kazánokkal járó taxa-szedés használatával, továbbá a^o határon fekvő kecskesi-cárda tulajdon italok mérésével hozzá tartozandó 226³/₈ h. földdel és a^o vadászati jog, ugyan Czegléd mezővárosában a^o tisztartói iróteremben f. évi augusztus 4kén a^o reggeli órákban tartandó nyilvános árverésen f. évi november 1ső napjától három egymásutáni évre haszonbérbe fog adatni. 3)

Hirdetvény.

2) A^o nm. m. kir. udv. kamra részéről közhírré tétetik, hogy f. e. julius 18kán délelőtti O-Budán kamrai praefectusi irószobában alulirt királyi s más haszonvételek f. e. novemb. 1-től kezdve három évre nyilvános árverés útján haszonbérbe adatnak u. m.
a) Az urasági vendégfogadó, Perbál koronához tartozó helységben s a^o

Árverés lovak és juhokra.

2) Mélt. gróf Hunyady Józ. gazdaság-igazgatói hivatala köz hírré adja, hogy f. e. augusztus 16kán délelőtti 8 órak. kezdvén Mező-keszi Úrményhezközel levő pusztán Nyitra vmegyében 100 darab menesbéli ló, és közötté 5hágo mén s több tiszta angol telivér, a^o többet ígérőnek kész fizetés mellett eladatni fog. — Ugyanazon nap ugyanott még 600 tenyésztésre való anyajuh árverés útján eladatni fognak. Úrményben jun. 30kán 1842. 6)

2) 523. HIRDETVE NY. A^o pécsvárad kir. Egyetemi uradalom részéről szabadalmos Mohács vsában a^o Dunaparton levő raktárban vasasi jó mineműségű Kőszén, pozsonyi mérőjét a^o mérő és áruló garassal egyetemben 45 váltó krral

mészarszéka^o hozzátartozó 43 h. szántófölddel.

b) Az urasági szárazmalom két köre, 5³/₈ hold szántófölddel, s egy házikerttel szinte Perbálon.

c) Az urasági csapszék a^o monostori határban a^o sz. endrei duna - révvel, 6 hold szántófölddel és egy házikerttel.

d) Az urad. vendégfogadó a^o tótfalui határban a^o váci révvel átellenben 13¹/₈ hold szántófölddel és 2¹/₁₆ h. réttel.

e) A^o visegrádi határban találtató ugynevezett urasági kis földek és rétek, összesen 54¹/₈ hold.

f) A^o kismarosi duna-sziget, mely rét gyanánt használtatik.

g) O Budán az ugynevezett régi sörház, hofmanbaeck és neumannféle házak haszonvétele.

A^o vállalkozni kívánók a^o fen kített napon és helyre szükséges bánatpénzzel, biztosítékkal s egyéb szabályszerinti megkívántatósággal el látva ezennel meghivatnak: a^o szerződési feltételek a^o fenemlített irószobában előbb is megtekinthetők. Későbbi ajánlatok tekintetbe nem vétetnek. 3)

számítván, a^o vevők kívánságához képest apródonként, vagy nagyobb mennyiségben eladó. — Venni szándékozók illeendően hivatalosok. Kelt Pécsvárad junius 22én 1842, L. e. g. r. a. d. y. János tisztartó, 3)

I. Vadászati jog
O és Uj Szivácson, Hegyesen, Szeghegyen, Feketehegyen, O- és Uj-Verbaszon, O- és Kis-Kéren, Kuczurán, D. Sz.-Ivánban, Lalityon, és a^o Béla és Pettai pusztákban.
II. Urasági földek
81¹/₁₆ hold Kulán, — 11 hold Hegyesen, — 2¹/₈ hold Szeghegyen, 3 üres ház hely Feketehegyen — 1¹/₁₆ hold epreskert Uj-Verbaszon — 255¹/₁₆ hold Pivniczán, — 3 üres ház hely O-Sóvén. — 99 hold kaszáló Pivniczán, — 7¹/₁₆ hold kertiföld Pivniczán.

III. Pusztai földek
A- betű alatt 696³/₈ hold — B. betű alatt 708³/₈ hold — E. betű alatt 323³/₈ hold és G. betű alatt 368³/₈ hold szántóföld Pettauban.
D. Apatinban 1842ki augusztus 16án reggeli 9órakor tisztartósági irószobában.
I. Vadászati jog.
Apatinban, Bogojeván, Kernyaján, Csopoplán, és Pusztakulán, Kupuszinán, és Doroszlón,
II. Sás- és kákvágás
Rác-Militicsen, és Prig. Sz.-Ivánon.
III. Urasági földek
9hold szilváskert Bogojeván, — a^o régi plebánia-udvar Doroszlón, — 70 hold Kis-hát-Kupuszinán, — 29¹/₁₁ hold Monostorszegen, — 1hold nádaskert Kupuszinán, — a^o Szalasi tyi csárda helye O-Sztapáron.
IV. Pusztai földek
323 hold — 330³/₈ hold — 325³/₈ hold — 320³/₈ hold — 315³/₈ hold — 310³/₈ hold — 458³/₈ h. — 894³/₈ hold — 291³/₈ h. — 282³/₈ hold szántóföld Felső-Pusztá-Kulán.
V. Erdei jogok.
38³/₈ hold legelő Paprétye, — 125¹/₈ hold szántóföld Bezdányban, — 111¹/₈ hold-

szántóföld Bagojeván, — 62 — 9¹/₁₀₀ hold szántóföld Doroszlón 136³/₈ hold szántóföld Monostorszegen, — 7 h. és 6 hold szántóföld Prig. Sz.-Ivánon, — 458³/₈ h. szántóföld Szontán a^o Kruskovác Gredai, Vepolyei, és Berdariesi erdőben, — 195¹/₈ hold Szontán a^o Szibováci és Debelláci erdőben.
E. Baratskán 1842ki augusztus 18án reggeli 9 órakor a^o számtartósági irószobában.
I. Vadászati jog
Csatalján, Szántován, Kolluthon, Gákován, és Krusevlyán.
II. Urasági földek
4 hold szántóföld Baracsán, — 6 hold szilváskert Csatalján, — 57 hold szántó- és kaszáló föld Béregben, — 9 hold szilváskert Gákován, — 900³/₈ epreskert Szántován.
III. Erdei földek.
A^o legelő, és a^o parlagok a^o Schumár nevű Baracska erdőben, — 14 hold felsőerdő és 24¹/₄ h. alsóerdő Kolluthon.
A^o bérlet feltételei az árverés kezdete előtt különösen fognak kihirdettetni; megtehetően mindazonáltal azokat előbb is mind a^o zombori királyi igazgatóságnál, mind pedig az illető kir. kincstári tisztai hivataloknál. — A^o földek- és italméri jog bérletjének szükségéhez képest uradalmi kézi és iga-szakmányok is fognak pénzbeli különös megtérítés mellett általengedtetni — A^o nyilvános árverés bevezette után újabb ajánlatok el nem fogadhatnak. — A^o bérleti szándékozók, kik imitt ismételtenek, és a^o kamarai uradalmokon kívül laknak, tartoznak adósságtól ment vagyonaik állapotját az illető helybeli előjárósági bizonyítványok által kimutatni, vagy elégséges biztosságot szolgáltatni és a^o bácsi kamarai uradalmakban lakozó kezeseket állítani. 3)

1) Hybbe városban levő urasági allodiatura 175³/₈ hold szántó-, 79¹/₈ hold rét s 10¹/₈ hold káposztás- és kender-földdel.
2) A^o vichodnai urasági allodiatura 258³/₈ hold szántó- és telek-földdel.
3) A^o plostin- illanovi urasági allodiatura 157 hold szántó-, 10¹/₈ hold rét- s 25¹/₈ hold legelő földdel.
Bérleti kívánók a^o bérleti feltételeket akár a^o hradeki praefectoratus-hivatal iróteremében, akár a^o kir. gazdasági hivatalnál megtekinthetik s elégséges hypotekával vagy cautional ellátva az árver. előtt magukat hitelesen tanúsítani kötelesek.
Hradek. maj. 3. 1842.